

Skattepengar går till att spränga kilar mellan mjölkbönder, publicerad 2018-12-21

Allt går att sälja med mördande reklam

I somras annonserade Arla ”snart lanseras mjölken som transporteras och produceras 100 % fossilfritt”. Det var nog fler än jag som undrade vad Arla-böndernas traktorer skulle köras på. Men kanske fick reklammakarna bakläxa. Under hösten basunerar man istället stolt ut att bilar och mejeri kör fossilfritt. Underförstått, det är bara produktionen på gårdarna som är problemet. Samma argumentation kom Polarbröd med när de seglade brödet till Almedalen, odlingen kvarstod att göra fossilfri.

I Dalarna fick ett åkeri Länsstyrelsens klimatpris för de körde på HVO. Hur svårt kan det vara att tanka ett bränsle kan man undra. Men i dagsläget är det visst brist på HVO, så det är kanske en bragd att komma över tillräckligt. Det finns företag som kör utanför EU (Norge) för att få tag i ”fossilfritt” vilket krävs av Trafikverket vid upphandling. För något år sedan var det Spendrups som fick klimatpriset för de eldade upp draven, något som man nu i foderbristens tid försöker förhindra.

Företag prisas alltså när de förbränner energi som bundits på åkern, men sällan nämns ursprunget på bränslet. Tyvärr är det mest utländska åkrar som producerar vår ”fossilfria” energi. I Sverige premieras istället odling som ger lägre avkastning. Sittande regering har höga mål om fossilfritt Sverige, men borde vi inte producera den fossilfria energin själva? Möjligheterna och kunskapen finns, men inte de rätta styrmedlen.

Nästa ”stora” nyhet som Arla förmedlar i sin reklam är att ekomjölken packas i bruna förpackningar. En större nyhet hade varit; ”nu sambehandlas all den fina mjölken som Arlas bönder producerar eftersom produkterna är identiska”. Eller varför inte uppmuntra sina leverantörer att producera effektivt och miljövänligt så produktionen från Sveriges åkrar räcker till drivmedel till motorer.

Nej istället går Arla med i föreningen Organic Sweden, tillsammans med andra som tjänar pengar på konceptet eko. Vi får nog uppleva mycket tveksamma påståenden framöver. Jordbruksverket har beviljat nästan 8 miljoner kronor till Organic Sweden för att propagera för eko. Det är sorgligt att våra skattepengar går till att spränga kilar mellan Sveriges mjölkproducenter. Det är mjölk och nötkött som är grunden för eko i Sverige.

Jag hoppas att Arla och LRF, som medlemmar i Organic Sweden, kommer ihåg att absoluta merparten av deras medlemmar är vanliga, ocertifierade mjölkbönder som rättar sig efter landets digra regelverk kring bete, djurskydd och miljö. Låt oss slippa höra att ekokossan går ute ”längre” och ger mer biologisk mångfald. Vem har visat att det är positivt? För mycket och för lite skämmer allt. På Arlas hemsida läser jag att målet för en ekologisk mjölgård är att den i möjligaste mån ska vara självförsörjande. Mål är bra, men verkligheten visar annat. I skrivande stund har Jordbruksverket beviljat runt 300 dispenser för ekogårdar att utfodra med foder från sina vanliga kollegor. Det motsvarar 80 % av de ekologiska mjölkbesättningarna. På luciadagen kom ”nyheten” att eko kräver mer areal och därmed är mer klimatbelastande. Nu kommer Organic Swedens skattefinansierade propagandapengar väl till pass.

Kersti Linderholm
agronomie doktor
Silvbergs Miljöteknik